

УДК 351:364:330.341.1

Письменна М. С.

доктор економічних наук, професор
професор кафедри менеджменту авіаційної діяльності
декан факультету авіаційного менеджменту
Українська державна льотна академія
м. Кропивницький, Україна

АДМІНІСТРАТИВНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНИХ СОЦІАЛЬНИХ ПРОГРАМ

У сучасних умовах глобальної турбулентності, соціально-економічних викликів і технологічних трансформацій ефективне управління соціальною сферою стає одним із пріоритетних завдань державної політики. Соціальні програми, що орієнтовані на підвищення якості життя населення, розвиток людського капіталу та соціальну інтеграцію, потребують не лише фінансового забезпечення, а й інноваційних управлінських підходів. У цьому контексті адміністративний менеджмент виступає ключовим інструментом підвищення результативності реалізації інноваційних соціальних програм, забезпечуючи системність, раціональність і контрольованість управлінських процесів.

Адміністративний менеджмент розглядається як система принципів, методів і функцій управління, спрямованих на забезпечення ефективної діяльності органів влади, організацій та установ соціальної сфери. Його сутність полягає у поєднанні організаційно-адміністративних, правових, економічних і соціальних інструментів управління, спрямованих на досягнення суспільно значущих результатів. Як зазначає О.О. Гуторова, адміністративний менеджмент «орієнтований на вдосконалення організаційних структур, оптимізацію прийняття рішень і підвищення відповідальності керівників за досягнення результатів» [1, с. 45].

Методологія адміністративного менеджменту ґрунтується на класичних управлінських функціях, які в умовах інноваційного розвитку трансформуються у стратегічне прогнозування, гнучку організацію управлінських структур, застосування нематеріальних стимулів і використання цифрових систем моніторингу.

Інноваційні соціальні програми орієнтуються на використання нових технологій, форм участі громадян, цифрових сервісів та інтеграцію міжсекторального партнерства. Вони спрямовані не лише на подолання соціальних проблем, а й на створення нової соціальної цінності — наприклад, через розвиток соціального підприємництва, цифровізацію послуг чи використання штучного інтелекту для аналізу потреб громад.

Як підкреслює Л.Г. Ліпич [2], ефективність реалізації інноваційних програм безпосередньо залежить від якості адміністративного управління, здатності інституцій адаптуватися до змін і залучати ресурси різного походження - державні, приватні та громадські. Таким чином, адміністративний менеджмент у соціальній сфері виконує роль системного інтегратора, що поєднує політичні рішення, управлінські технології та механізми комунікації з населенням.

Адміністративний менеджмент у реалізації інноваційних соціальних програм виконує декілька ключових функцій:

1. Організаційно-структурну - забезпечує розподіл повноважень, визначення відповідальних осіб та координацію дій між учасниками програми;
2. Регуляторну - формує нормативно-правові умови для впровадження інноваційних практик;
3. Аналітичну - передбачає збір, систематизацію й аналіз інформації для прийняття управлінських рішень;
4. Контрольно-оцінювальну - забезпечує моніторинг реалізації програм і оцінку їх соціальної ефективності;

5. Комунікаційну - створює інформаційний простір взаємодії між владою, громадою та бізнесом.

Як відзначає М.М. Білинська [3], ефективність інноваційних соціальних програм значною мірою залежить від адміністративної спроможності органів місцевого самоврядування. Успішна реалізація програм потребує не лише формального адміністрування, а й гнучкого підходу, здатності реагувати на виклики та забезпечувати залучення різних соціальних груп до процесу прийняття рішень.

У сучасних умовах цифрова трансформація стала каталізатором розвитку адміністративного менеджменту. Використання електронних платформ, цифрових баз даних, інформаційно-аналітичних систем моніторингу дозволяє підвищити прозорість управлінських процесів, скоротити бюрократичні процедури та розширити можливості громадської участі.

Як зазначає О. Микитюк [4], цифровізація управління соціальними процесами забезпечує «оперативний контроль за реалізацією програм, автоматизований облік ресурсів і зворотний зв'язок із громадянами», що підвищує рівень довіри до органів влади та ефективність державних послуг. Інноваційний адміністративний менеджмент передбачає впровадження таких технологій, як електронне врядування, CRM-системи управління проектами, онлайн-моніторинг показників ефективності.

Основним критерієм ефективності адміністративного менеджменту є досягнення соціального ефекту — підвищення якості життя, зниження рівня соціальної нерівності, розвиток людського потенціалу. Водночас важливу роль відіграє управлінська відповідальність, що проявляється у прозорості прийняття рішень, публічній звітності та дотриманні принципів належного врядування.

За спостереженнями Н.Т. Гончарук [5], інноваційні технології в управлінні соціальною сферою сприяють формуванню довгострокових ефектів - зокрема, підвищенню довіри громадян до держави, зростанню ефективності соціальних інвестицій та розвитку нових моделей партнерства між владою й громадськістю.

В Україні застосування адміністративного менеджменту у соціальних програмах набуває особливого значення в умовах реформ децентралізації та євроінтеграційних процесів. Розширення повноважень органів місцевого самоврядування створює передумови для впровадження інноваційних практик управління, адаптованих до потреб громад. Успіх таких програм значною мірою залежить від кадрової спроможності управлінців, їх компетентності у сфері стратегічного менеджменту, комунікацій та цифрових технологій.

Важливою тенденцією сучасного державного управління є перехід від адміністративного контролю до управління за результатами, що передбачає оцінювання соціальної ефективності реалізованих програм, а не формальне дотримання процедур. Такий підхід зумовлює необхідність удосконалення механізмів моніторингу, оцінювання впливу та публічної звітності, спрямованих на підвищення прозорості та підзвітності управлінських рішень.

Адміністративний менеджмент у цьому контексті постає як стратегічний ресурс упровадження інноваційних соціальних програм, забезпечуючи їх системність, керованість та орієнтацію на результат. Він інтегрує управлінські, організаційні й комунікаційні інструменти та сприяє формуванню інноваційної культури публічного управління, що ґрунтується на цифровізації, партнерстві, відповідальності й довірі з боку суспільства.

Література:

1. Гуророва О.О., Стасенко О.М. Адміністративний менеджмент: навч. посіб. Київ: ДУІКТ, 2014. 256с.
2. Ліпич Л.Г. Менеджмент соціальних інновацій у публічному секторі. Луцьк: ЛНТУ, 2020. 212 с.
3. Білинська М.М. Публічне управління в умовах децентралізації: сучасні підходи та інструменти. Київ: НАДУ, 2021. 198 с.
4. Микитюк О. Адміністративне управління соціальними процесами в умовах цифрової трансформації. *Вісник НАДУ при Президентіві України*. 2022. № 2. С. 54–62.
5. Гончарук Н.Т. Інноваційні технології в управлінні соціальною сферою. *Економіка і держава*. 2023. № 4. С. 11-15.